

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Τμήμα Ιατρικής
Εντατική Θεραπεία

Υπό την αιγίδα:

της Ελληνικής Εταιρείας Εντατικής Θεραπείας

8ο Επιστημονικό Συμπόσιο
ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

27-28 Μαΐου 2016

Αμφιθέατρο ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center - Αθήνα
<http://www.meth.gr> • meth.ioa@gmail.com

ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Opsumit
macitentan

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ: Opsumit 10 mg επικαλυμμένα με λεπτό υμένιο δισκία.
ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ: Κάθε επικαλυμμένο με λεπτό υμένιο δισκίο περιέχει 10 mg μακιτεντάνης.

Για την Περίληψη Χαρακτηριστικών Προϊόντος απευθυνθείτε στην εταιρεία

Τοπικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα:
Actelion Pharmaceuticals Ελλάς Α.Ε.
Αγησιλάου 6-8 "Blue Land Center", Αγ. Θωμάς 151 23, Μαρούσι, Αθήνα
Τηλ.: 210 6752 500, Fax: 210 6752 532, www.actelion.com

ACTELION

8ο Επιστημονικό Συμπόσιο

ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

27-28 Μαΐου 2016

Αμφιθέατρο ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ Hospital Center - Αθήνα

<http://www.meth.gr> • meth.ioa@gmail.com

Οργάνωση

Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

www.meth.gr

Υπό την Αιγίδα

της Ελληνικής Εταιρείας Εντατικής Θεραπείας

www.icu.gr

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: Καθ. Γ. Νάκος
Γραμματέας: Η. Τσαγκάρης
Μέλη: Β. Κουλούρας
Β. Τσάρα
Α. Παπαθανασίου
Χ. Μερμίγκης

Επιστημονική επιτροπή

Γ. Αναγνωστούλης	Μ. Ελισάφ	Δ. Μπούρος
Γ. Ανδρικόπουλος	Ι. Κεχρής	Σ. Ορφανός
Α. Αρμαγανίδης	Θ. Κωλέττης	Ι. Πνευματικός
Σ. Βιρτζίλι	Μ. Λέκκα	Α. Πρεκατές
Δ. Βώρος	Μ. Μαρσέλος	Χ. Ρούσσος
Δ. Γεωργόπουλος	Δ. Ματάμης	Β. Τσάρα
Ι. Γουδέβενος	Α. Μαυρομάτης	Σ. Τσιάρα
Γ. Δασκαλόπουλος	Γ. Μπαλτόπουλος	

γενικές πληροφορίες

Τόπος & Χρόνος

Αμφιθέατρο - Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center

Έναρξη: **Παρασκευή, 27 Μαΐου 2016** και **ώρα 16:00**

Λήξη: **Σάββατο, 28 Μαΐου 2016** και **ώρα 14:30**

Εγγραφές

Η εγγραφή στο Συμπόσιο είναι **Δωρεάν**.

Για συμμετοχή στην πρακτική άσκηση απαιτείται προεγγραφή.

Θα τηρηθεί αυστηρά σειρά προτεραιότητας.

Επίσημη Γλώσσα

Η επίσημη γλώσσα του Συμποσίου είναι η **Ελληνική**.

Οργανωτικό - Συντονιστικό Γραφείο/Γραμματεία:

Συνεδριακή ΕΠΕ/Conferre Ltd

Λεωφόρος Σταύρου Νιάρχου, 451 10, Ιωάννινα

Τηλ: +30 26510 68610, Fax: +30 26510 68611,

E-mail: info@conferre.gr, meth.ioa@gmail.com,

Website: www.conferre.gr

15:00 - 16:00 Εγγραφές

16:00 - 21:00 Διαθωρακικό Φροντιστήριο

Υπερηχογράφημα Καρδιάς

Προεδρείο: **Πρεκατές Α., Φλώρος Ι., Ανδρικόπουλος Γ.**

Παρουσίαση: **Παπαθανασίου Α.**

Εκπαιδευτές: **Λειβαδίτης Ι., Κατινιώτη Α., Στεργιοπούλου Δ.**

16:00 - 16:30 Ηχοκαρδιογραφία για μη καρδιολόγους:
Βασικές αρχές - βασικές τομές

▶ 16:30 - 17:30 Πρακτική άσκηση σε μηχανήματα (hands on)

17:30 - 17:50 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

Εκπαιδευτές: **Λειβαδίτης Ι., Καραχάλιου Α.**

17:50 - 18:20 Ηχοκαρδιογραφία για μη καρδιολόγους:
Βασικές μετρήσεις - Χαρακτηριστικές εικόνες

▶ 18:20 - 19:20 Πρακτική άσκηση σε μηχανήματα (hands on)

19:20 - 19:40 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

Υπερηχογράφημα Πνευμόνων

Προεδρείο: **Κοτανίδου Α., Νανάς Σ.**

19:40 - 20:10 Υπερηχογράφημα πνευμόνων
Ματάμης Δ.

20:10 - 20:30 Πρωτόκολλα - blue & FALLS
Νάκος Γ.

20:30 - 21:00 Υπερηχογραφία διαφράγματος
Χαρακτηριστικές εικόνες
Ματάμης Δ.

Σχολιαστές: **Αναγνωστούλης Γ., Πρεκατές Α., Κουλούρας Β.**

21:00 - 21:15 ΜΕΘιστικές Περιπλανήσεις

Ρούσσοι Χ.

Προεδρείο: **Ζακυνθινός Σ., Κουτσούκου Α., Μπαλτόπουλος Γ.**

Πνευμονική Υπέρταση

09:00 - 09:15 Χαιρετισμοί

09:15 - 10:00 Διαγνωστικός αλγόριθμος και βασικές αρχές θεραπείας

Προεδρείο: **Αρμαγανίδης Α., Τσούγκος Η.**

Νέες κατευθυντήριες οδηγίες
για την πνευμονική αρτηριακή υπέρταση

Ορφανός Σ.

Σύγχρονη θεραπευτική προσέγγιση της πνευμονικής υπέρτασης
Παρουσίαση Περιστατικών

Τσαγκάρης Η.

10:00 - 11:30 Παρουσίαση περιστατικών με διαδραστική συζήτηση

Προεδρείο: **Ζακυνθινός Σ., Ρούτση Χ., Βιρτζίλι Σ.**

Ομιλητές: **Κατινιώτη Α., Αναγνωστούλης Γ., Παπαθανάκος Γ.**

Σχολιαστές: **Τσούγκος Η., Ανδρικόπουλος Γ., Κοτανίδου Α.,
Λειβαδίτης Ι., Παναγάκος Ε.**

11:30 - 12:15 Διάλεξη

Mechanical Insufflation-Exsufflation in Neuromuscular Diseases:
Indications and protocols

Gozalves M.

12:15 - 12:30 ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΚΑΦΕ

12:30 - 14:30 Διαταραχές αναπνοής κατά τον ύπνο

Προεδρείο: **Βαρουχάκης Γ., Νάκος Γ.**

12:30 - 12:45 Εισαγωγή
Τσάρα Β.

12:45 - 13:00 Το εργαστήριο ύπνου στην κλινική πράξη:
Πρακτικά μηνύματα
Νικολόπουλος Α.

Σάββατο, 28 Μαΐου 2016

- 13:00 - 13:20 Αποφρακτικού τύπου σύνδρομο απονοιών υπονοιών κατά τον ύπνο
Βαγιάκης Ε.
- 13:20 - 13:40 Κεντρική και complex άπνοια: μύθοι και πραγματικότητα
Μερμίγκης Χ.
- 13:40 - 14:00 Σύνδρομο παχυσαρκίας-υποαερισμού
Τρακαδά Γ.
- 14:00 - 14:20 Το εργαστήριο ύπνου στην οξεία και χρόνια αναπνευστική ανεπάρκεια
Σιώπη Δ.

Σχολιαστές: **Αλχανάτης Μ., Αμφιλοχίου Α., Σχίζα Σ.**

14:20 - 14:30 *Συζήτηση*

14:30

Λήξη - Συμπεράσματα

Ομιλητές - Προεδρεία

- Αλκανάτης Μ.** Ομότιμος Καθηγητής Πνευμονολογίας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
- Αμφιλοχίου Α.** Πνευμονολόγος, Διευθύντρια, Μονάδα Μελέτης Ύπνου, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Σισμανόγλειο», Αθήνα
- Αναγνωστούλης Γ.** Παθολόγος, Αναπληρωτής Διευθυντής, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Ανδρικόπουλος Γ.** Καρδιολόγος, Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής & Τμήματος Ηλεκτροφυσιολογίας/Βηματοδότησης, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Αρμαγανίδης Α.** Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθυντής, Β΄ Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας & Διακλινικό Ιατρείο Πνευμονικής Υπέρτασης, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικόν», Αθήνα
- Βαγιάκης Ε.** Πνευμονολόγος - Εντατικολόγος, Διευθυντής ΕΣΥ, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Ύπνου, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Αθήνα
- Βαρουχάκης Γ.** Πνευμονολόγος, Διευθυντής, Πνευμονολογική Κλινική, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Βιρτζίλι Σ.** Πνευμονολόγος, Αναπληρώτρια Διευθύντρια, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Ζακυνθινός Σ.** Καθηγητής Πνευμονολογίας - Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθυντής, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Αθήνα
- Καραχάλιου Α.** Καρδιολόγος - Εντατικολόγος, Επιμελήτρια Α', Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- Κατινιώτη Α.** Καρδιολόγος, Αναπληρώτρια Διευθύντρια, Α' Καρδιολογική Κλινική, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Κοτανίδου Α.** Καθηγήτρια Πνευμονολογίας - Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Α' Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Αθήνα

Ομιλητές - Προεδρεία

- Κουλούρας Β.** Αναπληρωτής Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- Κουτσούκου Α.** Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Υπεύθυνη Μονάδας Εντατικής Θεραπείας, Α' Πανεπιστημιακή Πνευμονολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Νοσημάτων Θώρακος «Σωτηρία», Αθήνα
- Λειβαδίτης Ι.** Καρδιολόγος, Επιμελητής Β', Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Ματάμης Δ.** Εντατικόλόγος - Αναισθησιολόγος, Συντονιστής Διευθυντής, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. Παπαγεωργίου», Θεσσαλονίκη
- Μερμίγκης Χ.** Πνευμονολόγος, Ειδικός Ιατρός Ύπνου, Υπεύθυνος Εργαστηρίου Ύπνου, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Μπαλτόπουλος Γ.** Καθηγητής Εντατικής Νοσηλείας & Πνευμονολογίας, Τμήμα Νοσηλευτικής, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθυντής, Πανεπιστημιακή Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Ογκολογικό Νοσοκομείο Κηφισιάς «Οι Άγιοι Ανάργυροι», Αθήνα
- Νάκος Γ.** Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Διευθυντής, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Νανάς Σ.** Καθηγητής Παθολογίας – Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Α' Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Αθήνα
- Νικολόπουλος Α.** Μηχανικός Βιοϊατρικής Τεχνολογίας, Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- Ορφανός Σ.** Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας - Παθολογίας, Β' Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών & Διακλινικό Ιατρείο Πνευμονικής Υπέρτασης, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικών», Αθήνα
- Παναγάκος Ε.** Καρδιολόγος, Αναπληρωτής Διευθυντής, Α' Καρδιολογική Κλινική, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα

Ομιλητές - Προεδρεία

- Παπαθανάκος Γ.** Αναισθησιολόγος, Εξειδικευόμενος Εντατικολογίας, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- Παπαθανασίου Α.** Καρδιολόγος - Εντατικολόγος, Επιμελήτης Α', Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ιωαννίνων, Ιωάννινα
- Πρεκατές Α.** Πνευμονολόγος, Συντονιστής Διευθυντής ΕΣΥ, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «Τζάνειο», Πειραιάς
- Ρούσσοσ Χ.** Καθηγητής Πνευμονολογίας - Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών & McGill, Ακαδημαϊκός, Διοικητής Ιδρύματος ΘΩΡΑΞ, Αθήνα
- Ρούτση Χ.** Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Πνευμονολογίας - Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Α' Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Ευαγγελισμός», Αθήνα
- Σιώπη Δ.** Πνευμονολόγος, Επιμελήτρια Α', Πνευμονολογική Κλινική, Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Γ. Παπανικολάου», Θεσσαλονίκη
- Στεργιοπούλου Δ.** Καρδιολόγος - Εντατικολόγος, Αθήνα
- Σχίζα Σ.** Επίκουρη Καθηγήτρια Πνευμονολογίας, Somnologist Expert in Sleep Medicine, Τμήμα Ιατρικής, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Ηράκλειο Κρήτης
- Τρακαδά Γ.** Επίκουρη Καθηγήτρια Πνευμονολογίας, Θεραπευτική Κλινική, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα
- Τσαγκάρης Η.** Αναπληρωτής Καθηγητής Εντατικής Θεραπείας, Ιατρική Σχολή, Εθνικό & Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Β' Πανεπιστημιακή Κλινική Εντατικής Θεραπείας & Διακλινικό Ιατρείο Πνευμονικής Υπέρτασης, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο «Αττικόν», Αθήνα
- Τσάρα Β.** Πνευμονολόγος, Θεσσαλονίκη
- Τσούγκος Η.** Καρδιολόγος, Διευθυντής Β' Καρδιολογικής Κλινικής, Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center, Αθήνα
- Φλώρος Ι.** Παθολόγος-Εντατικολόγος, Συντονιστής Διευθυντής, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας, Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Λαϊκό», Αθήνα

Ευχαριστίες

Η Οργανωτική Επιτροπή του 8ου Επιστημονικού Συμποσίου Εντατικής Θεραπείας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων ευχαριστεί θερμά για την υποστήριξη του το Ερρίκος Ντυνάν Hospital Center

καθώς και τους χορηγούς για την ενεργό συμμετοχή και υποστήριξη τους στη διοργάνωση του Συμποσίου.

HAMILTON
MEDICAL

Intelligent Ventilation since 1983

HAMILTON-G5

Η ευφυής λύση για τη ΜΕΘ

ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ΚΕΝΤΡΟ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

...από το 1914

ΠΑΤΡΑ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΧΑΝΙΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΑΘΗΝΑ
Εθνικής Αντιστάσεως 93
154 51 Νέο Ψυχικό
Τ 210 6790000
Φ 210 6790100

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Πλατεία Σιντριβανίου 4
546 21 Θεσσαλονίκη
Τ 2310 233251
Φ 2310 265731

info@papapostolou.gr • www.papapostolou.gr